

להשאיר או לא להשאיר את כספי הפיצויים בקופת הגמל לאחר הפרישה?

מאת: רו"ח אמיר גבאי

איך אפשר לחסוך במס לאחר הפרישה? דיון מחודש לאור תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה

מעתה, בעת עזיבת מקום עבודה או פרישה, שוב ניתן להשאיר כספי פיצויי פיטורים בקופת גמל (לאחר שנוכה מהם המס כחוק בהתאם להוראת פקיד השומה), כשהם נזילים וניתנים לפדיון בכל עת כסכום חד פעמי במזומן. זאת כמובן כל עוד לא מדובר בכספי פיצויים אשר ניתן לגביהם אישור לרצף פיצויים או אישור לרצף קצבה, שכן במקרים אלו הרי שמדובר בהסדר שונה במהותו עם מס הכנסה.

זאת בעקבות תיקון חוק מס' 190 לפקודת מס הכנסה, שעבר ב-2 במאי 2012 ובמסגרתו תוקן גם סעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (משיכה והעברה של כספים מקופת גמל).

מהות העוול שתוקן

החל מינואר 2008 ועד לאחריה, תיקון 3 לחוק קופות הגמל והוראות אגף שוק ההון, הביטוח והחסכון שבאו לאחרי, גרמו לחוסכים רבים בקופות הגמל עוול ונזקים כספיים שלא היה להם בסיס הגיוני, כאשר כספי פיצויים שהושארו בקופת גמל לאחר עזיבת מקום עבודה או פרישה, על אף שנוכה מהם המס כחוק בהתאם להוראת פקיד השומה בעת עזיבת מקום העבודה או

הפרישה, ניתן היה לשוב ולמשוך אותם כקצבה חודשית בלבד ולא כסכום חד פעמי במזומן. סנקציה אשר מעבר לפגיעה בקניינו של אדם, הביאה חוסכים רבים לכדי תשלום כפל מס.

המענה למצוקה אליה נקלעו חוסכים רבים מאז ינואר 2008 ועד היום, ניתן בשני שלבים:

בשלב הראשון, במסגרת הוראת השעה, פרי המאבק הציבורי אשר ניהלנו מול האוצר במהלך ארבע השנים האחרונות, הוראת שעה אשר איפשרה לכל אותם החוסכים, עד לסוף שנת 2011, לחזור בהם מהחלטתם להשאיר את כספי הפיצויים בקופת הגמל ולמשוך את הכספים במזומן בניכוי מס אך ורק על הרווחים.

בשלב השני, במסגרת תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה, איתו פתחנו מאמר זה. תיקון חקיקה מבורך, עליו אפשר לומר, מוטב מאוחר מאשר לעולם לא...

תיקון גם לטובת מוטבי העמית

התיקון לחוק מתייחס גם למוטבים אשר מעתה שוב יכולים להשאיר כספים בקופת הגמל במקרה פטירתו של העמית.

על פי התיקון לחוק, בשורה התחתונה: **כספי הפיצויים שיושארו בקופת הגמל לאחר הפרישה יוותרו נזילים ועל הרווחים הריאליים (מעבר לעליית המדד) יחול מס בשיעור של 25%, החישוב וניכוי המס יבוצע באופן יחסי, בעת משיכת כספים מקופת הגמל.**

נחזור לשאלה בה פתחנו, להשאיר או לא להשאיר את כספי הפיצויים

בקופת הגמל לאחר הפרישה? כאמור, התיקון לחוק מבורך! והאפשרות המחודשת להמשיך לנהל את כספי הפיצויים הנזילים במסגרת קופת גמל בהשוואה לשאר האפשרויות לניהול כספים פנויים לאחר הפרישה, בתקופת הפנסיה, היא אפשרות ראויה בהחלט ועשויה להתאים לצרכים של פורשים רבים, מכל הבחינות ובכל ההיבטים.

ואולם, השאלה שצריך לשאול כל פורש, מרגע פרישתו מהעבודה ויציאתו לפנסיה, האם זוהי הדרך האופטימלית לנהל את כספי הפיצויים הנזילים לאחר הפרישה?

לתשובה על שאלה זו ניתן להגיע על ידי קריאה של מה שלא כתוב בתיקון לחוק. לצורך כך נרענן את הזיכרון לעניין הזכאות להטבות מס לגמלאים על הכנסות מריבית: לפי האמור בסעיף 125ד (א) לפקודת מס הכנסה: הגדרתה של "ריבית" לעניין הטבות המס לפי סעיף 125ד וסעיף 125ה לפקודת מס הכנסה: "ריבית המשתלמת על פיקדון בתאגיד בנקאי או על תכנית חיסכון" – בלבד!

לפיכך, לדוגמה, במידה ומדובר בפורש אשר זכאי להטבות מס לפי סעיף 125ד ו/או סעיף 125ה לפקודת מס הכנסה, הרי שאת הטבות המס יוכל לממש אך ורק במידה ויפקיד את הכספים בפיקדון בנקאי או בתכנית חיסכון. הטבות מס אשר תימנע ממנו האפשרות לממשן לאורך כל תקופת הפנסיה המתארכת משנה לשנה, בעת ביצוע משיכה שוטפת של כספים למחייתו,

במידה וישאיר את כספי הפיצויים הנזילים בקופת הגמל.

הצעה בלתי מתאימה ופתרונה

לפורשים רבים האפשרות "לסגור" את כספי הפרישה לתקופה ארוכה בפיקדון בנקאי או בתכנית חיסכון בנקאית, בריבית קבועה ומובטחת אך לרוב נמוכה, תוך ויתור על נזילות הכספים להם הם זקוקים למחייתם במהלך תקופת הפנסיה אינה קוסמת ואף אינה מתאימה. ואולם, הטבות המס לגמלאים ניתנות למימוש גם במסגרת תכנית חיסכון בחברת ביטוח, אשר ביתר מרכיביה ומאפייניה דומה עד מאוד לקופת גמל נזילה, בה ניתן להשאיר כספי פיצויים נזילים, ובמסגרת זו, ניתן להגיע למצב אופטימלי של ניהול כספי הפיצויים הנזילים לאחר הפרישה: גם לשמור על נזילות כספי הפיצויים (כמו בקופת הגמל...), גם להמשיך לנהל את הכספים במסלולי השקעה שונים לפי העדפת הפורש באשר לרמת הסיכון המתאימה לצרכיו וליהנות מהיתרון הכלכלי הטמון בדחיית המועד לתשלום המס על הרווחים עד למועד משיכת הכספים בפועל (כמו בקופת הגמל...). וגם ליהנות מהטבות המס לגמלאים. שכן, למה לוותר על הטבות מס המגיעות לנו מרגע הפרישה, לאורך כל תקופת הפנסיה רבת השנים?

המידע מוצג להמחשה בלבד. אין מדובר בהמלצה לביצוע או אי ביצוע פעולה. חבות המס הסופית תיקבע אך ורק על ידי רשויות המס.

רו"ח אמיר גבאי, מומחה למיסוי ופרישה.

תזכורת להטבות המס המס מופיעה באתר:

www.Anet.co.il